

*Hội thảo tập huấn truyền thông về nâng cao năng lực
cung cấp thông tin về Hiệp định VPA/FLEGT
Hà Nội, 9/7/2014*

Tiến trình đàm phán hiệp định VPA/FLEGT giữa Việt Nam và EU

TỔNG CỤC LÂM NGHIỆP
VIETNAM ADMINISTRATION OF FORESTRY

Nội dung

- 1. Giới thiệu ngành chế biến gỗ XK VN**
- 2. Giới thiệu về Hiệp định VPA/FLEGT**
- 3. Tiến trình đàm phán Hiệp định VPA/FLEGT giữa Việt Nam và EU**
- 4. Quá trình tham vấn**
- 5. Vai trò của truyền thông trong tiến trình đàm phán và thực hiện VPA/FLEGT**

1. Ngành chế biến gỗ xuất khẩu Việt Nam

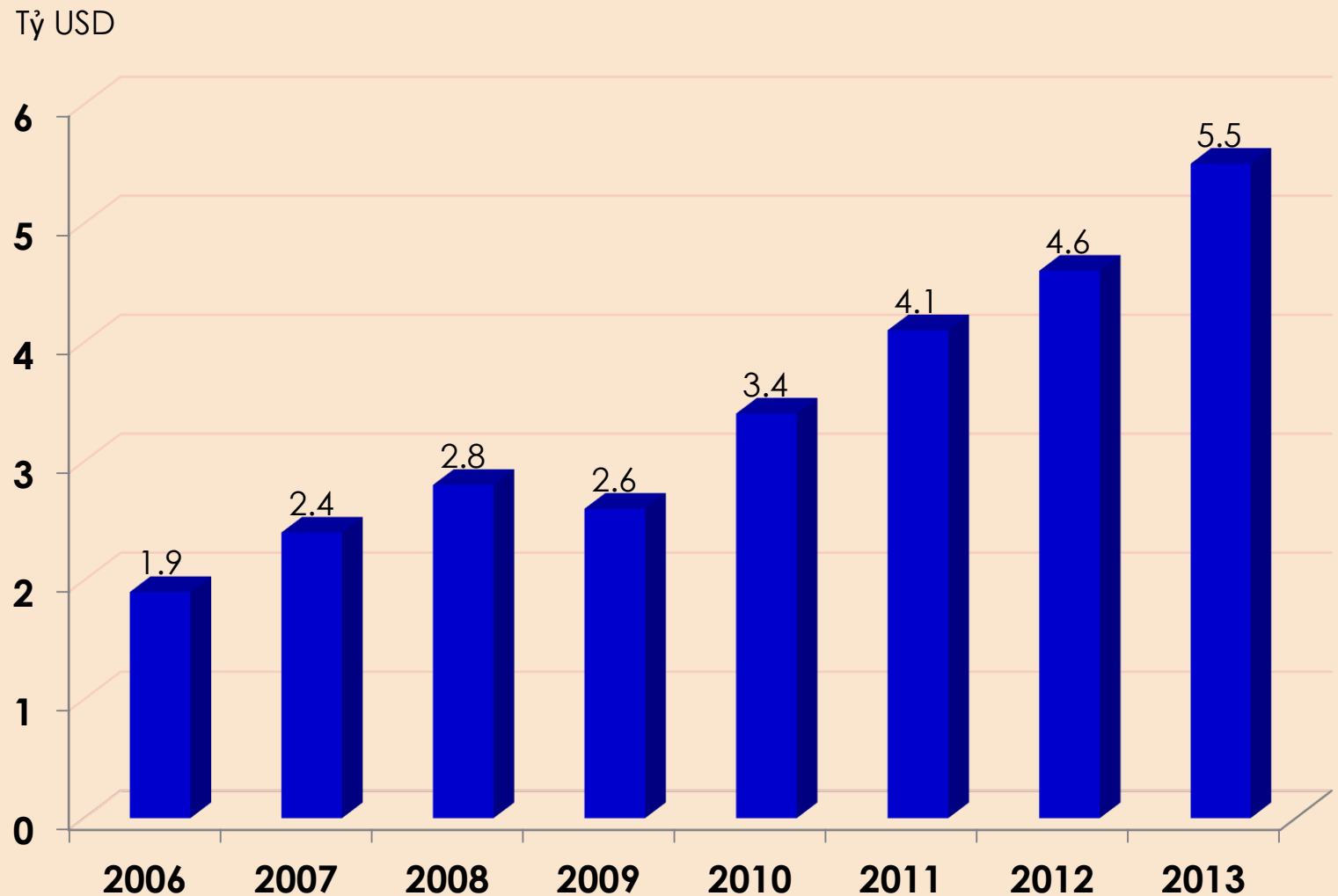

Ngành Chế biến gỗ XK Việt Nam

- Ngành CBG XK Việt Nam phát triển nhanh chóng trong 10 năm qua. Tăng trưởng bình quân giai đoạn 2007-2013 gần 16%
- Số lượng nhà máy lớn: hơn 3.500 DN, sử dụng khoảng 300.000 lao động. Đã hình thành 5 trung tâm CBG lớn
- Gỗ và SPG là một trong 5 ngành hàng có kim ngạch XK lớn nhất VN trong năm qua

Kim ngạch xuất khẩu Gỗ và SPG

Thị trường xuất khẩu gỗ và SPG

- VN xuất khẩu Gỗ và SPG sang hơn 100 quốc gia;
- 4 Thị trường XK chính của VN là Hoa Kỳ, Trung quốc, Nhật và EU;
- Việt Nam chiếm khoảng gần 4% thương mại đồ nội thất trên thế giới, đứng thứ 6 thế giới, thứ hai ở Châu Á (sau Trung quốc)

Những khó khăn, thách thức cho ngành CBG VN

- ➡ Giá trị gia tăng còn thấp (tỷ trọng xuất khẩu dăm còn cao); chủ yếu xuất qua nhà nhập khẩu EU, chưa có thương hiệu
- ➡ Năng lực cạnh tranh còn kém do tính liên kết các DN còn yếu, phụ thuộc vào nguồn nguyên liệu nhập khẩu (40-50%)
- ➡ Chưa chú trọng đến thị trường nội địa;
- ➡ Thị trường quốc tế đưa ra các quy định ngặt nghèo về nguồn gốc xuất xứ gỗ hợp pháp (Luật Lacey của Hoa Kỳ, EUTR của EU...)

2. Giới thiệu về hiệp định VPA/FLEGT

2003

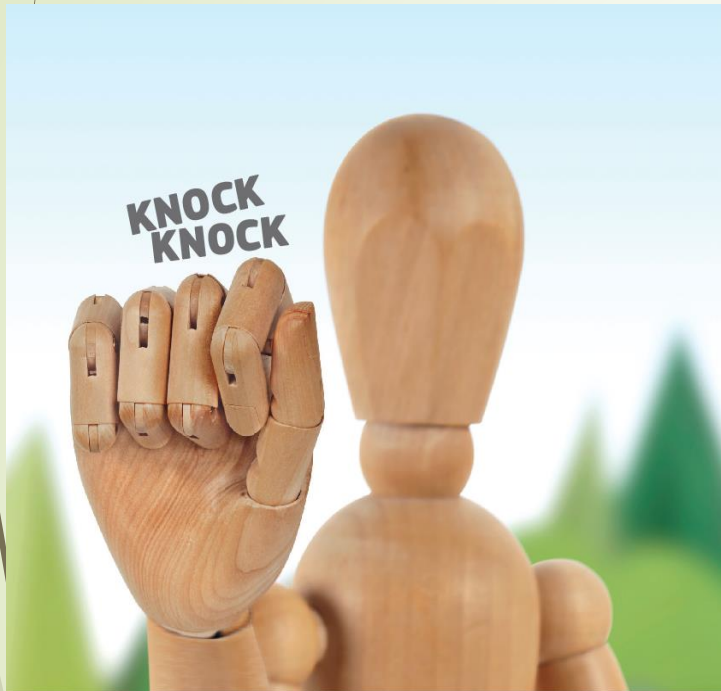
KẾ HOẠCH HÀNH ĐỘNG
FLEGT CỦA EU

FLEGT là từ viết tắt từ các chữ **Forest Law Enforcement, Governance and Trade**; nghĩa là “**Tăng cường thực thi luật lâm nghiệp, quản trị rừng và buôn bán gỗ**”

Là chương trình hành động của EU nhằm đối phó với vấn đề khai thác và thương mại bất hợp pháp gỗ và các sản phẩm gỗ

Quy chế gỗ của EU (EUTR 995/2010)

Do you deal in wood?

Have you heard? On 3 March 2013, an EU Timber Regulation (EUTR) comes into effect to stop the placing of illegally logged wood on the EU market.

HERE CAME
THE FINAL
QR CODE

<http://ec.europa.eu/EUTR2013>

PLACE
YOUR LOGO
HERE

- Ban hành 10/2010 và có hiệu lực vào 3/3/2013
- Cấm buôn bán gỗ bất hợp pháp tại EU
- Nhà nhập khẩu gỗ vào EU phải làm trách nhiệm giải trình về nguồn gốc gỗ
- Trách nhiệm về truy xuất nguồn gốc gỗ trong chuỗi cung ứng (ai là nhà cung ứng gỗ)

Quy chế gỗ của EU (EUTR 995/2010)

Khai thác gỗ hợp pháp

Là gỗ được khai thác tuân thủ quy định luật pháp hiện hành của quốc gia khai thác gỗ

- Sản phẩm được cấp phép **FLEGT** và **CITES** được coi là gỗ khai thác hợp pháp và không phải làm trách nhiệm giải trình khi vào EU

Giấy phép FLEGT chỉ được cấp bởi các quốc gia đã kết thúc đàm phán hiệp định VPA với EU

Hiệp định VPA/FLEGT là gì?

- ❑ Là Hiệp định thương mại song phương ký giữa EU với quốc gia đối tác xuất khẩu gỗ và sản phẩm gỗ, theo đó:
 - ➡ Quốc gia đối tác cam kết chỉ xuất khẩu vào EU gỗ và các sản phẩm gỗ hợp pháp
 - ➡ Quốc gia đối tác thiết lập Hệ thống đảm bảo gỗ hợp pháp (TLAS) để xác minh và cấp phép FLEGT cho gỗ và SPG sẽ xuất khẩu vào EU;
 - ➡ Một cơ quan giám sát độc lập được hai bên nhất trí làm nhiệm vụ giám sát hệ thống TLAS và cấp phép FLEGT

3. Tiến trình đàm phán VPA/FLEGT giữa VN và EU

Lý do Việt Nam đàm phán VPA/FLEGT với EU

- Vì mục đích thương mại: Giữ và mở rộng thị trường XK của VN sang EU và sang các thị trường khác như Hoa Kỳ, Úc, Canada, Nhật;
- Nâng cao tính cạnh tranh cho các DN CBGXN Việt Nam do các DN không phải làm trách nhiệm giải trình theo qui chế 995 vì các cơ quan VN đã xác minh và cấp phép FLEGT;
- Thực hiện chủ trương HNQT ngày càng sâu, rộng của VN: Hoàn thiện thể chế, luật pháp và hệ thống qui trình, tiêu chuẩn phù hợp với qui định quốc tế;
- Thúc đẩy QLR bền vững, chống biến đổi khí hậu

Nguyên tắc đàm phán VPA

- Thành lập đoàn đàm phán;
- Xác định quy mô đàm phán;
- Thống nhất lộ trình đàm phán;
- Đảm bảo thực hiện tham vấn đầy đủ tại quốc gia;
- Không có kế hoạch chi tiết nào về việc quản lý tiến trình;
- Quá trình đàm phán tôn trọng chủ quyền của quốc gia đối tác

Nội dung đàm phán:

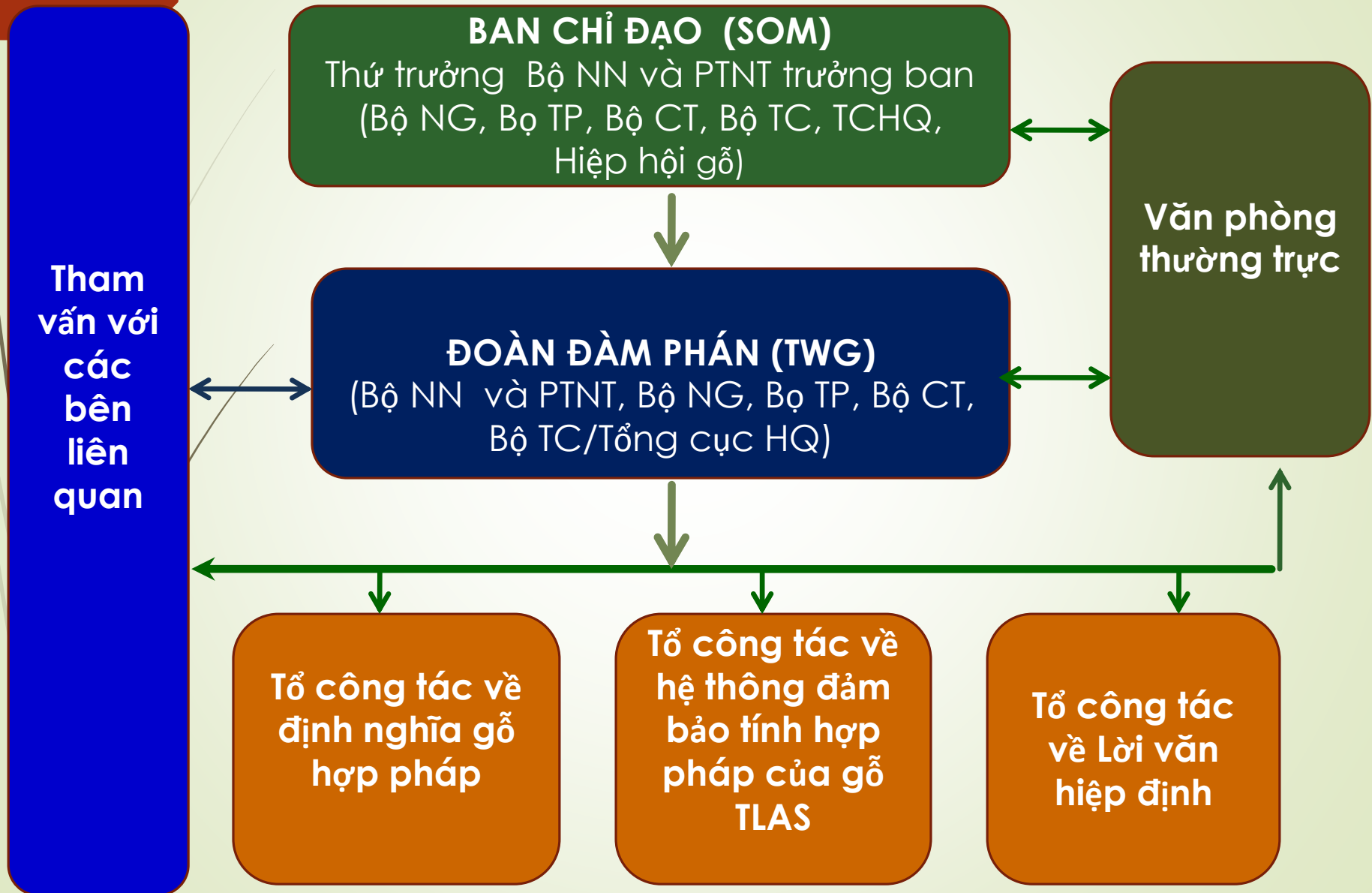
1. Danh mục hàng hóa đưa vào VPA
2. Định nghĩa gỗ hợp pháp
3. Kiểm soát chuỗi cung
4. Hệ thống xác minh gỗ hợp pháp TLAS
5. Quy trình cấp phép FLEGT
6. Giám sát độc lập

1. Issuing Authority Name Address		2. Reserved for partner country purpose	
3. FLEGT License number		4. Expiration Date/...../.....	
5. Country of Export		7. Means of transportation	
6. Code ISO			
8. Licensee Name Address			
9. Commercial Description product			
10. Common or scientific name		11. Code HS	
12. Country of Harvest		13. Code(s) ISO	
14. Volume (m3)	Wt Net (kg)	16. Number of units	
17. Distinguishing marks			
18. Signature et stamp issuing authority			

Cấu trúc Hiệp định VPA

- **Lời văn Hiệp định (khoảng 25 điều)**
- **Các phụ lục KT:**
 1. Danh mục hàng hóa đưa hiệp định VPA
 2. Định nghĩa gỗ hợp pháp
 3. Điều kiện cho phép lưu thông tự do các SPG được cấp phép FLEGT của VN
 4. Quy trình, thủ tục cấp phép FLEGT
 5. Hệ thống đảm bảo tính hợp pháp của gỗ (TLAS)
 6. Đề cương về giám sát độc lập hệ thống TLAS
 7. Tiêu chí đánh giá độc lập hệ thống TLAS
 8. Công bố thông tin
 9. Chức năng của Ủy Ban Thực hiện Hỗn hợp (JIC)

Sơ đồ tổ chức đàm phán FLEGT/VPA của Việt Nam

Kết quả đàm phán đến nay

- Hai bên đã tiến hành 20 cuộc họp trực tuyến, 7 phiên họp cấp chuyên viên và 3 phiên đàm phán cấp cao;
- Đã đàm phán hầu hết các phụ lục kỹ thuật. Đã thống nhất căn bản phụ lục: 1, 2, 3, 4, 5, 8 và 9.
- **Phụ lục 1:** Danh mục hàng hóa đưa vào hiệp định (tập trung 2 chương 44 và 94)

Kết quả đàm phán đến nay

- **Phụ lục 2:** Khuôn khổ định nghĩa GHP: theo luật pháp hiện hành của VN, đồng ý về 8 nguyên tắc cơ bản và chia thành 2 nhóm đối tượng: hộ gia đình và tổ chức
- **Phụ lục 3:** Điều kiện cho phép lưu thông tự do các SPG được cấp phép FLEGT của VN: nhất trí cơ bản về qui trình nộp giấy phép, kiểm tra tính hiệu lực giấy phép, xác minh giấy phép..
- **Phụ lục 4:** Nhất trí cơ quan cấp phép FLEGT của VN là cơ quan CITES VN, giấy phép cấp theo chuyến hàng (cho 1 chuyến hàng, 1 nhà XK, 1 nhà NK và một điểm đến tại EU), qui trình thủ tục cấp phép, gia hạn giấy giấy phép....

Kết quả đàm phán đến nay

- **Phụ lục 5:** Hệ thống TLAS: nhất trí về kiểm soát chuỗi cung, bằng chứng xác minh, cơ quan xác minh...
- **Phụ lục 8:** Công bố thông tin: hai bên nhất trí về mục tiêu công bố thông tin, hình thức công bố, loại thông tin và ai sẽ công bố (VN, EU, JIC)
- **Phụ lục 9:** nhất trí về thành phần của JIC, nguyên tắc hoạt động và chức năng chính.

Một số vấn đề còn vướng mắc trong quá trình đàm phán

- ➡ Định nghĩa gỗ hợp pháp: vấn đề kiểm soát gỗ nhập khẩu, gỗ cao su, gỗ tịch thu;
- ➡ TLAS: Làm thế nào để vừa đảm bảo hệ thống kiểm soát, xác minh đáp ứng được các yêu cầu của EU nhưng:
- ➡ **hạn chế** phát sinh thêm thủ tục hành chính,
- ➡ **không** ảnh hưởng đến hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp, đến chủ rừng,
- ➡ **không** tăng chi phí SX cho DN

Lộ trình đàm phán và các bước tiếp theo

- ➡ Dự kiến năm 2014 sẽ có 2 vòng đàm phán ở cấp KT và cấp cao, 4 cuộc VC, kiểm chứng hiện trường
- ➡ Hai bên cố gắng kết thúc đàm phán vào cuối năm 2014
- ➡ Hai bên tiến hành các thủ tục phê chuẩn và ký hiệp định.
- ➡ Vận hành hệ thống TLAS và cấp phép FLEGT.

4. Quá trình tham vấn

Khó khăn và thách thức trong quá trình tham vấn

- Hiệp định VPA là hiệp định thương mại cấp CP về gỗ và SPG nhưng tại sao có nhiều nội dung ngoài ngành LN như đất đai, môi trường, lao động, tài chính, do vậy cần sự phối hợp đa ngành.
- Đàm phán VPA đòi hỏi sự tham vấn rộng rãi với các bên liên quan, đặc biệt là các CSO trong khi các CSO chưa có kinh nghiệm. Việc tham vấn đòi hỏi thời gian và chi phí, Chính phủ rất khó đáp ứng.
- Làm thế nào có được sự đồng thuận của các bên liên quan và đâu là lợi ích mà các bên cần thỏa hiệp (mỗi nhóm đối tượng có lợi ích riêng).

5. Vai trò truyền thông đại chúng trong quá trình đàm phán VPA/FLEGT

Nhân Dân

Vì nhân dân phục vụ!
Quân đội nhân dân
CƠ QUAN CỦA QUÂN ỦY TRƯNG LƯƠNG VÀ BỘ QUỐC PHÒNG
TIẾNG NÓI CỦA LỰC LƯỢNG VŨ TRANG VÀ NHÂN DÂN VIỆT NAM

LAO ĐỘNG
Lợi quyền của người lao động

THANH NIÊN online

Thời báo
Kinh tế
Việt Nam
VIETNAM ECONOMIC TIMES

facebook

twitter

You Tube

Vai trò của truyền thông

- **Là cầu nối quan trọng** giữa Đảng, Nhà nước và nhân dân;
- **Là kênh thông tin hai chiều hiệu quả**; một mặt tuyên truyền, phổ biến chủ trương đàm phán, tiến trình đàm phán tới công chúng; mặt khác phản ánh nguyện vọng, ý kiến phản hồi của công chúng về tiến trình này;
- **Định hướng dư luận xã hội**: truyền thông đại chúng là nơi khơi nguồn dư luận XH. Hiệp định VPA là hiệp định thương mại, thể hiện sự hội nhập sâu hơn của VN với EU, do vậy truyền thông cần mở đường dư luận rộng rãi, tiếp cận cái mới, xóa bỏ những yếu tố không thích hợp, tranh gây hoang mang cho DN

Truyền thông cần làm gì cho tiến trình VPA/FLEGT

- **Công tác tuyên truyền, phổ biến:** Cần tăng cường hiểu biết và kiến thức về tiến trình đàm phán, nội dung đàm phán để phản ánh đúng bản chất, định hướng đúng cho dư luận xã hội.
- **Phản hồi thông tin:** Tạo diễn đàn cho từng nhóm đối tượng bị tác động của Hiệp định như khối DN CBG XK, CSO, các hộ trồng rừng để họ phản hồi nguyện vọng, ý kiến về hiệp định VPA/FLEGT.
- **Tạo đối thoại thường xuyên** trong xã hội để tăng cường hiểu biết và năng lực thực thi hiệp định VPA/FLEGT

Xin cảm ơn!

Nguyễn Tường Vân
Phó Vụ trưởng Vụ KHCN và
HTQT
Tổng cục Lâm nghiệp
(VNFOREST), MARD
Email: van.fssp@gmail.com

Cắt băng khánh thành nhà máy chế biến gỗ SAHABAK.

Người dân địa phương

